

P6_TA(2006)0349

Gozdni požari in poplave

Resolucija Evropskega parlamenta o gozdnih požarih in poplavah

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 2, 6 in 174 Pogodbe ES,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. januarja 2006 o izidu konference v Montrealu o podnebnih spremembah¹, svoje resolucije z dne 5. septembra 2002 o poplavah v Evropi², svoje resolucije z dne 14. aprila 2005 o suši na Portugalskem³, svoje resolucije z dne 12. maja 2005 o suši v Španiji⁴, svoje resolucije z dne 8. septembra 2005 o naravnih nesrečah (požarih in poplavah) v Evropi⁵ in svoje resolucije z dne 18. maja 2006 o naravnih nesrečah (požarih, suši in poplavah) - kmetijski vidiki⁶, vidiki regionalnega razvoja⁷ in okoljski vidiki⁸,
- ob upoštevanju Kjotskega protokola k Okvirni konvenciji Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC) z dne 11. decembra 1997 ter njegove ratifikacije s strani Skupnosti dne 31. maja 2002,
- ob upoštevanju Uredbe "Forest Focus", Uredba (ES) št. 2152/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. novembra 2003⁹,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 18. novembra 1998 o gozdarski strategiji za Evropsko unijo (KOM (1998)0649) in svoje resolucije z dne 16. februarja 2006 o izvajanju gozdarske strategije za Evropsko unijo¹⁰,
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 29. septembra 2004 o Uredbi o finančnem instrumentu za okolje (LIFE+) (KOM(2004)0621) in svojega stališča z dne 7. julija 2005 o LIFE+¹¹,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 o evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja (EAFRD) in Sklepa Sveta 2006/144/ES o strateških smernic Skupnosti za razvoj podeželja,
- ob upoštevanju predloga Komisije o instrumentu za hitro ukrepanje in pripravljenost ob

¹ Sprejeta besedila, P6_TA(2006)0019.

² UL C 272 E, 13.11.2003, str. 471.

³ UL C 33 E, 9.2.2006, str. 599.

⁴ UL C 92 E, 20.4.2006, str. 414.

⁵ UL C 193 E, 17.8.2006, str. 322.

⁶ Sprejeta besedila, P6_TA(2006)0222.

⁷ Sprejeta besedila, P6_TA(2006)0223.

⁸ Sprejeta besedila, P6_TA(2006)0224.

⁹ UL L 324, 11.12.2003, str. 1.

¹⁰ Sprejeta besedila, P6_TA(2006)0068.

¹¹ UL C 157 E, 6.7.2006, str. 451.

velikih nesrečah (KOM(2005)0113),

- ob upoštevanju sporočila Komisije o izboljšanju ukrepov civilne zaščite (KOM(2005)0137) in poziva Michela Barnieja k ustanovitvi evropske enote civilne zaščite, imenovane "Europe Aid",
 - ob upoštevanju predloga Komisije o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije (KOM(2005)0108) in svojega stališča z dne 18. maja 2006 o tem predlogu¹,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije o akcijskem načrtu o biomasi (KOM(2005)0628) in o strategiji Evropske unije za biogoriva (KOM(2006)0034),
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. junija 2006 o revidirani strategiji trajnostnega razvoja²,
 - ob upoštevanju točke 12 sklepov predsedstva Evropskega sveta v Bruslju z dne 15. in 16. junija 2006 o ukrepanju Unije v primeru nujnih okoliščin, kriz in naravnih nesreč,
 - ob upoštevanju člena 103(4) svojega Poslovnika,
- A. ker je Evropska unija v letu 2006 utrpela uničujoče gozdne požare, ki so zahtevali smrtne žrtve in povzročili znatno materialno škodo zlasti v južnih državah članicah,
- B. ker v EU obsega skupna površina rastlinstva in gozdov, ki so jih prizadeli požari, več kot 200 000 hektarov, polovica tega pa je v Španiji; ker so med drugimi prizadetimi državami članicami ne le Portugalska, Grčija, Francija, Italija in Ciper, temveč tudi druge, za katere je tveganje navadno manjše, kot so Nizozemska, Irska, Litva, Združeno kraljestvo, Avstrija, Švedska, Češka republika in Poljska,
- C. ker so bili gozdni požari posebno hudi v regijah, kot je Galicija, kjer je bilo do 14. avgusta 2006 prizadetih 88 473 hektarov, kar je povzročilo 4 smrtne žrtve, 514 ljudi je bilo ranjenih, pobite so bile živali, nastala pa je znatna materialna in okoljska škoda, tudi na 17 območjih, pomembnih za Skupnost, vključenih v mrežo Natura 2000, ter na drugih območjih, pomembnih za okolje, od katerih predstavljajo nekatera prehode za živalske vrste med zaščitnimi območji,
- D. ker so v zadnjih letih nenehne suše in visoke temperature privedle do razmaha gozdnih požarov v Evropi, kar je v številnih regijah povečalo dezertifikacijo in prizadelo kmetijstvo, živinorejo in gozdno dediščino,
- E. ker je Evropska agencija za okolje napovedala, da se bodo v južni Evropi povečale posledice suše, pogostost gozdnih požarov in posledice vročine, medtem ko se bo v severni Evropi povečala količina padavin, v večini evropskih regij pa bodo poplave zaradi podnebnih sprememb vse hujše in pogostejše,
- F. ker se evropska izpostavljenost sušam povečuje zaradi netrajnostne uporabe vode, tal in bioloških virov ter podnebnih sprememb, ki prav tako ogrožajo evropsko preskrbo s hrano,
- G. ker so požare deloma povzročile suša in visoke temperature poleti 2006, a tudi družbeno-

¹ Sprejeta besedila, P6_TA(2006)0218.

² Sprejeta besedila, P6_TA(2006)0272.

gospodarske in kulturne spremembe, ki so se v zadnjih desetletjih zgodile na podeželju: zapustitev podeželja, nezadostno vzdrževanje gozdov, saditev nezadostnega števila vrst dreves in znatno povečanje kriminalnih dejavnosti,

- H. ker so zapustitev podeželja kot tudi zmanjšanje donosnosti gozdov in visoki stroški za njihovo vzdrževanje vplivali na dobro gospodarjenje lastnikov, kar je imelo za posledico povečanje biomase v podrasti in pojav velikih območij zelo gorljive goščave, medtem ko so požari na tistih območjih, kjer so gozdovi družbeno-gospodarsko pomembni, znatno manj razširjeni,
 - I. ob upoštevanju škodljivih gospodarskih in socialnih posledic naravnih nesreč za regionalno gospodarstvo, proizvodnjo in turizem,
 - J. ob upoštevanju velike škode bivališčem, infrastrukturi in kmetijstvu, ki so jih povzročile poplave, zlasti v Avstriji, na Madžarskem, na Poljskem in v drugih delih Evrope,
 - K. ker so požari in poplave po svoji naravi pogosto presegajo državne meje in je torej nujno okrepiti skupne ukrepe za boj proti naravnim nesrečam in mehanizme civilne zaščite Skupnosti,
 - L. ker politika razvoja podeželja ne bo zadostovala za rešitev te težave, naslov za pomoč kmetom za gradnjo in vzdrževanje požarnih pregrad pa je izginil iz okvirne uredbe o novem Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja (EAFRD),
 - M. ker je Evropski svet dne 15. in 16. junija 2006 v Bruslju sprejel poročilo predsedstva o okrepitvi odzivnih sposobnosti Unije v sili ali krizi in je pozdravil poročilo, ki ga je maja 2006 predstavil Michel Barnier,
 - N. ker bi v skladu s sklepi predsedstva tega Evropskega sveta ad hoc krizna usmerjevalna skupina s sedežem v Bruslju morala delovati od 1. julija 2006 dalje,
 - O. ker Parlament namerava nadaljevati delo v zvezi z naravnimi nesrečami, ki poteka zlasti od avgusta 2005, in sicer z javno predstavitvijo o požarih in poplavah, ki bo v oktobru 2006,
 - P. ker ni posebne evropske zakonodaje, ki bi zadevala suše in požare, čeprav je v pripravi posebna direktiva o preprečevanju poplav,
1. izraža solidarnost sorodnikom žrtev in prebivalcem prizadetih območij, zlasti Galicije, in se zahvaljuje vsem, strokovnjakom in prostovoljcem, ki so pomagali pri gašenju požarov in reševanju žrtev poplav;
 2. se zahvaljuje za solidarnost, ki so jo Evropska unija, njene države članice in druge države izkazale prizadetim regijam, tako v državah članicah kot v državah kandidatkah, in hvalevredno pomoč, ki je bila zagotovljena oblastem in reševalnim službam; meni, da obseg teh pojavov presega regionalno in nacionalno raven ter zahteva učinkovito in nujno evropsko zavezo;
 3. je zaskrbljen zaradi vse večjega števila nesreč, ki so po mnenju strokovnjakov v večji meri posledica podnebnih sprememb; zato poziva države članice, naj storijo vse potrebno za uresničitev ciljev iz Kjota, in poziva Komisijo, naj sprejme pobude za zagotovitev skladnosti z obveznostmi iz Kjota in njihovo spremljanje; meni, da je zaradi škode, ki so jo

povzročili nedavni dogodki, še bolj jasno, da bo blažitev svetovnega segrevanja dosti cenejša kot odprava njegovih posledic;

4. meni, da zgoraj navedena resolucija z dne 15. junija 2006 vsebuje ključne elemente in načela, ki jih je treba upoštevati, in poziva k pravočasnemu izvajanju omenjene strategije;
5. meni, da mora ključno vlogo igrati svetovno in regijsko preprečevanje, in ne sanacija škode; nadalje ugotavlja, da bi bilo škodo, nastalo zaradi naravnih nesreč, mogoče delno preprečiti in da je treba spodbujati razvoj in izvajanje preventivnih politik ter ustrezne zakonodaje o ohranjanju in ustrezni uporabi zemljišč, vključno s praksami trajnostnega kmetijstva in gozdarstva ter učinkovitim obvladovanjem tveganja;
6. meni, da je take nesreče mogoče učinkoviteje obravnavati na ravni Skupnosti ob upoštevanju načela subsidiarnosti: potreben je namreč učinkovit odziv na okrepljeni evropski ravni, ki po potrebi zajema nove instrumente Skupnosti za preprečevanje in obvladovanje tega problema;
7. poziva Komisijo, naj sprostí sredstva Solidarnostnega sklada Evropske unije, ki jih je treba uporabiti prilagodljivo, in olajša njegovo izvajanje, da se odpravi resna škoda, nastala zaradi požarov, ter pri tem upošteva dejstvo, da škoda vpliva na življenje prebivalstva, zlasti v manj uspešnih regijah, ki se morajo soočiti z negativnimi posledicami za infrastrukturo, gospodarski potencial, zaposlovanje, naravno in kulturno dediščino, okolje in turizem, kar pa v celoti negativno vpliva na gospodarsko in socialno kohezijo;
8. poziva, naj se civilni zaščiti za večje nesreče dodelijo ustrezna sredstva, in obžaluje medel odziv Sveta na predlog o ustanovitvi evropske enote za civilno zaščito (Barnierjevo poročilo);
9. pozdravlja predloge Komisije o boljši zmožnosti hitrega ukrepanja EU v primeru večjih nesreč;
10. poziva k boljši uporabi obstoječih finančnih in tehničnih virov ter znanstvenih izboljšav pri preprečevanju nesreč in blažitvi njihovih posledic;
11. poziva k sprejetju predlagane zakonodaje v postopku soodločanja, ki vzpostavlja mehanizem Skupnosti za civilno zaščito in se nanaša na ugotavljanje in nadzor nad poplavami, države članice pa poziva, naj te postopke čim prej izvedejo;
12. poziva finsko predsedstvo, naj posebno pozornost posveti razvoju zmožnosti hitrega odziva Unije v primeru večjih nesreč in predlogu Komisije in Evropskega parlamenta o okrepitvi zmogljivosti civilne zaščite Skupnosti ter naj v skladu z mandatom, ki mu ga je podelil Evropski svet z dne 15. in 16. junija 2006, predlaga sprejetje pravnih instrumentov do konca leta 2006;
13. poziva Komisijo, naj pripravi program za izmenjavo izkušenj o uvajanju novih tehnologij za nadzor in spremljanje tveganj in posledic gozdnih požarov ter o pripravi evropskega postopka odobritve usposobljenosti tehničnega osebja, da se izboljša njihovo usposabljanje;
14. je zaskrbljen, ker niso bili uresničeni cilji Uredbe "Forest Focus", ki se nanašajo na preprečevanje; ugotavlja, da se je od začetka veljave te uredbe število požarov in zgorelih območij povečalo in ne zmanjšalo; poziva Komisijo, naj v poročilo, ki ga bo predstavila

pred koncem leta 2006, vključi posebne predloge za rešitev teh problemov;

15. ugotavlja, da kljub temu, da so se s sistemom EFFIS (European Forest Fire Information System) uskladili podatki držav članic o požarih in so na voljo posodobljene informacije o naravnih dejavnikih tveganja, sistem ne dovoljuje preiskav antropogenih izvorov, ne določa socialnoekonomskih dejavnikov tveganja in ne ocenjuje posledic požarov; poziva Komisijo, naj predloži predlog o dopolnitvi sistema z drugimi podatki, ki bi popravili te pomanjkljivosti;
16. poziva Komisijo, naj v okviru akcijskega načrta o biomasi predstavi konkretne predloge za južnoevropske gozdove o uporabi gozdne biomase za energetske namene, kar pomeni nov vir prihodkov za lastnike in hkrati prispevek k boljšemu gospodarjenju z gozdovi;
17. poziva Komisijo, naj v okviru novega akcijskega načrta EU za trajnostno gospodarjenje z gozdovi okrepi evropsko gozdno politiko in ji prizna večjo vlogo pri številnih dejavnostih evropskega kmetijstva z dvema ciljema: ohraniti delovna mesta in zagotoviti zaposlovanje podeželskega prebivalstva ter znatno razširiti gozdno območje; pravo tako poziva k podpornim ukrepom za preprečevanje požarov v gozdarstvu, da se lastnikom in njihovim organizacijam pomaga izvrševati dejavnosti, kot so kleščenje, nekomercialno obrezovanje, sečnja, čiščenje gozdne biomase, vzpostavljanje nadzornih linij in pasov prekinitve ognja, gradnja gozdnih cest in hramba vode;
18. poziva Komisijo, naj pripravi sporočilo, da se bo družba zavedala vrednosti gozdov in njihovih virov ter koristi, ki jih prinaša njihovo ohranjanje, in pri tem spodbuja sodelovanje civilne družbe prek organiziranega prostovoljstva ali drugih oblik sodelovanja, kot npr. društev za zaščito gozdov in naravnih območij;
19. poziva države članice k uvedbi strožjih kazni za kazniva dejanja, ki škodijo okolju, zlasti tista, ki povzročajo gozdne požare, ter verjame, da bi takojšnja in učinkovita preiskava za ugotovitev odgovornosti in posledično ustrezno kaznovanje preprečila malomarna in namerna kazniva dejanja;
20. ponovno poziva Komisijo, naj predloži ustrezne predloge za direktivo o boju proti gozdnim požarom in sušam v Uniji, da bi tako izboljšala usklajevanje politik držav članic in obstoječe instrumente Skupnosti;
21. poziva Komisijo, naj opravi natančno analizo posledic in vpliva naravnih nesreč, zlasti na gozdove Evropske unije, med drugim vpliv na mrežo Natura 200, in predloži predloge za razvoj politike Skupnosti za spremljanje gozdnih požarov in skupnega protokola za preprečevanje požarov in boj proti njim;
22. zagovarja strategijo Skupnosti pri usklajevanju ukrepov za preprečevanje požarov v okviru ureditve razvoja podeželja; poziva k politiki obnove gozdov, ki naj temelji na spoštovanju bio-podnebnih in okoljskih lastnosti, pri čemer naj se uporabijo vrste, ki so odporne na ogenj in sušo ter se bolje prilagajajo podnebnju;
23. poziva Komisijo, naj v okviru izvedbenih pravil novega Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja ponovno uvede pomoč kmetom za gradnjo požarnih pregrad;
24. meni, da je treba prostovoljne ukrepe civilne zaščite nemudoma spodbuditi in podpreti, skupaj z osnovnim usposabljanjem in opremo, ki bi lahko izkoriščala napredno tehnologijo,

saj gre za ene pomembnejših ukrepov, ki so na voljo državam članicam pri reševanju razmer, nastalih zaradi naravnih nesreč;

25. obžaluje dejstvo, da je Rusija pri nedavnih gozdnih požarih zanemarila sodelovanje s sosednjimi državami; poziva Komisijo, naj na to vprašanje opozori v okviru Sporazuma o partnerstvu in sodelovanju med EU in Rusijo;
26. poziva svoje predsedstvo, naj pred javno razpravo, ki je predvidena oktobra 2006 in na kateri se po obravnavalo Barnierjevo poročilo, odobri napotitev delegacije na najbolj prizadeta območja;
27. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam držav članic in regionalnim oblastem, ki so jih prizadeli požari in suše.